

Kuntien kiertotalousstrategiat: Espoon, Lahden, Tampereen ja Turun vertailu.

Kuntaliiton keke-kekkerit 12.5.2021

Professori Pekka Jokinen

Tampereen yliopisto

CICAT2025 STN-konsortio

Esitelmän tausta: Erkki-Jussi Nylén, Aleksandra Riki, Ari Jokinen & Pekka Jokinen (2021):
Kiertotalouden kestävyyslupaukset. Espoon, Lahden, Tampereen ja Turun kaupunkistrategioiden
vertailu. *Yhteiskuntapolitiikka (tulossa)*

Mutta ensin: Kiertotalouden strategisesta ohjelmasta (2021)

Kiertotalousohjelman anti kunnille? -- ”Kunnista kiertotalouden avainpelaajia” (s. 78):

- Yhdyskuntasuunnittelun ja kaavoituksen rooli
 - Kiertotalouden ja ilmastotyön yhteys
 - Julkisten hankontojen merkitys
 - Kiertotalous osaksi kuntastrategioita
 - Kuntien ketteryys kokeilijoina.
-
- Entä kuntalaisten rooli kiertotalouden toimijoina?

Sitten kaupunkeja vertailevaan tutkimukseen

- Kiertotalous kaupunkien tilaisuus vahvistaa ympäristölle myönteistä elinkeino- ja kestävyyspolitiikkaa.
- Kaupungit kuitenkin erilaisia, ja jokaisella omia vahvuuksiaan nousta kiertotalouden edelläkävijäksi.
- Millaiseksi strategiseksi ja käytännölliseksi tavoitteeksi kaupunki omaksuu kiertotalouden – runsaasti liikkumavaraa.
- Kv. tieteellinen keskustelu: urbaani kiertotalous (*circular city*).

Tutkimustiedon puute:

1.Miten kiertotalousajattelu muuntuu kaupungeissa strategisiksi tavoitteiksi ja kuinka kiertotaloutta konkretisoidaan suhteessa kaupunkien muihin tavoitteisiin ja toimintoihin?

2.Millaisia kestävyysodotuksia urbaaniin kiertotalouteen liittyy? Entä miten kiertotalouden ajatellaan vahvistavan taloudellista, ympäristöllistä ja sosiaalista kestävyyttä?

Vertailu: Espoo, Lahti, Tampere, Turku (Nylén ym. 2021)

Kiertotalouden määrittely- ja tarkennusprosessi:

- Miten kiertotaloutta on sovellettu strategisena tavoitteena?
- Miten urbaanin kiertotalouden soveltamisessa näkyvät taloudellinen, ympäristöllinen ja sosiaalinen kestävyys?

Aineistona strategiatyön materiaalit, tukena haastattelut ja työpaja-aineistot.

Kaupungeilla yhteisiä kestävyystavoitteita...

- Hiilineutraalisuus.
- Samoja toimenpiteitä kuten täydennysrakentaminen, kestävät liikkumismuodot, älykkäät teknologiat, hulevesiratkaisut, ekologiset verkostot.
- Kestävyyttä tukevat verkostot ja sitoumukset.
- Näkemys, että kestävätkä ratkaisut tuovat kilpailuetua.

...mutta myös aitoja strategisia eroja

KAUPUNKI	ERITYISYYS	ORGANISOITUMINEN
Espoo	Keran aluekehitys kumppanuusmalliin perustuen	Kaupunki ja suuryritykset tekevät yhteistyötä
Lahti	Laaja ote kiertotalouden toteuttamiseen	Käynnistyi edellä käyvästi Päijät-Hämeen maakunnan kanssa
Tampere	Hiedanrannasta rakennetaan ensimmäinen kiertotalouden mukainen kaupunginosa	Alkuvaiheessa Hiedanranta toimi kiertotalouden kokeilualueena
Turku	Resurssiviisauden käsite toimii strategian ohjaajana	Taustalla pitkä kiertotalouspolitiikan kehitys

2. Taulukko
Kaupunkien erilaisuus
kiertotalouden toteuttajina
(Nylén ym. 2021).

Päätelmiä

- Kiertotalous on löytänyt tiensä kaupunkistrategioihin ja kaupunkien välillä on strategisia eroja kiertotalouden omaksumisessa.
- Ympäristöllinen ja sosiaalinen kestävyys jäävät taloustavoitteiden varjoon.
- Tärkeää: aikaisemmat kestävän kehityksen politiikkauudistukset.
- Suomessa eletään vasta kiertotalouden ensimmäistä aaltoa: *seuraava sysäys on tarpeen.*

**KIERTOTALOUS
KAUPUNGIN MENESTYSTEKIJÄNÄ**

- 1. Jaa muutos osatavoitteiksi**
- 2. Tunnista kaupungin kiertotalouspotentialiaali**
- 3. Tunne kaupungin vetovoima – kiertotalouden perustaso ja erityisyydet**
- 4. Katso kiertotaloutta kestävyyspolkuna**